

Projekt uppmärksammar kvinnors arbetsituation inom industrin

En bra arbetsmiljö är en produktionsfaktor som är av stor betydelse för en hållbar produktion. Sedan årsskiftet deltar Swerea IVF tillsammans med Kersti Nordell (Fyra M) i ett projekt, finansierat av AFA Försäkring, som syftar till att förbättra kvinnors arbetsituation inom industrin. I styrgruppen för projektet ingår Teknikföretagen, IF Metall och FTF Arbetsliv. Aktiviteterna i projektet innebär att omsätta kunskap och erfarenheter inom arbetsmiljöområdet genom att tillämpa metoder och arbetssätt på plats ute i fyra företag. De deltagande företagen representerar olika delar av industrin, från verkstadsindustri till elektronikproduktion.

Bakgrunden till projektet är att kvinnor inom industrin ofta hamnar vid vissa typer av arbetsuppgifter på företagen. Inte så sällan kännetecknas deras arbetsuppgifter av relativt låsta arbetsställningar och repetitiva rörelser. Trots att arbetsuppgifterna inte är tunga leder den bristande variationen lätt till belastningsbesvär och även mentalt blir den bristande variationen en risk- och stressfaktor. Anledningar till arbetsfördelningen kan vara; en fördelning som bibehålls av tradition, arbetsuppgifter med större teknikinnehåll är/har varit förbehållna männen, att man har velat undvika de tyngre uppgifterna för kvinnorna, sociala aspekter styr val av arbetsuppgifter, rekryteringsfrågor – brist på kvinnor med viss utbildning etc.

Projektet, som förutom belastningsergonomi och psykosociala faktorer även kommer att innefatta risker för olycksfall, kommer att göra dessa förhållanden tydliga i de deltagande företagen. Utifrån den bild som tas fram i en analysfas genom att använda olika arbetsmiljöverktyg, kommer det

att föras en dialog kring arbetsmiljöförhållandena på respektive företag. Med analysen som utgångspunkt görs en handlingsplan och konkreta åtgärder formuleras. Därefter inleds ett aktivt förbättringsarbete, där företagen ges möjlighet att med stöd arbeta mot en förändring.

Det praktiska förbättringsarbetet utgår från en helhetssyn och ska utformas så att det ingår som en naturlig del i företagets produktionsutveckling. I arbetsmiljöarbetet är det lika viktigt att se möjligheter och olika alternativ/lösningar som att se risker. Naturligtvis kommer även de anställda männen i företagen att kunna dra nytta av de arbetsmiljöförbättringar som görs inom projektet. Projektet pågår under tre års tid och omfattar

- förankring och analys av arbetsmiljöförhållandena i företagen
- insiktsseminarier och upprättande av handlingsplaner
- systematiskt förbättringsarbete
- utarbetande av en guide för praktiskt förbättringsarbete
- spridningsaktiviteter.

Under våren inleddes analysarbetet ute på företagen, vilket har varit mycket inspirerande och redan gett erfarenheter. Företagen med sina medarbetare är entusiastiska och ser projektets innehåll som en viktig del i sin utveckling. Längre fram i projektet planeras en träff där även företag och organisationer som inte deltar i projektet inbjuds att ta del av resultat och erfarenheter samt till dialog.

Caroline Jarebrant

caroline.jarebrant@swerea.se

Kvinnor

”Lättare arbetsuppgifter”

Montering, slipning, pressarbete, nitning etc
Högrepetitivt, monotont, bundet, styrt, låsta arbetsställningar

Små påverkansmöjligheter

Belastningsergonomiska besvär och ohälsa relaterad till psykiska och sociala faktorer

Män

Kvalificerade arbetsuppgifter

Operatörer, automatisk produktionsutrustning, maskiner; uppsättning, omställning, övervakning etc
Varierande belastning, och arbetsställning, möjlighet till återhämtning, utvecklande arbetsinnehåll

Lägre ohälsa relaterat till belastningsergonomi, samt psykiska och sociala faktorer